

Ročník 1978

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 14

Vydána dne 23. června 1978

Cena Kčs 1,30

OBSAH:

- 62 Ústavní zákon, kterým se mění článek 24 odstavec 2 Ústavy Československé socialistické republiky
63 Zákon o opatřeních v soustavě základních a středních škol
64 Zákon, kterým se mění a doplňuje branný zákon
65 Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů
O z u á m e n í o vydání obecných právních předpisů

62

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 21. června 1978,

kterým se mění článek 24 odstavec 2 Ústavy Československé socialistické republiky

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto ústavním zákoně.

Čl I

Ústava Československé socialistické republiky (ústavní zákon č. 100/1960 Sb) se mění a doplňuje takto:

První věta článku 24 odst. 2 se nahrazuje tímto zněním:

„Právo na vzdělání se zajišťuje bezplatně soustavou základních, středních a vysokých škol. Školní docházka veškeré mládeže je povinná po dobu, kterou stanoví zákon Federálního shromáždění.“

Čl II

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem 1. září 1978.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

63

Z Á K O N

ze dne 21. června 1978

o opatřeních v soustavě základních a středních škol

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

veškerá mládež pokračuje v povinné školní docházce a dosahuje střední vzdělání.

§ 1

Účel zákona

[¹] Další rozvoj socialismu klade zvýšené požadavky na každého člena socialistické společnosti a vyžaduje, aby se výchova a vzdělávání v Československé socialistické republice neustále prohlubovalo a zdokonalovalo.

[²] Účelem zákona je vytvořit ve školské soustavě podmínky pro postupné zavádění středního vzdělání a úplného středního vzdělání veškeré mládeži.

[³] Do jednotné školské soustavy se zařazují nové druhy škol, jimiž jsou základní škola a střední odborné učiliště, stanoví se délka povinného vzdělávání a povinné školní docházky i způsob jejího plnění a stupně vzdělání získávaného žáky.

§ 3

[¹] Základní škola má osm ročníků, tvoří ji první stupeň s prvním až čtvrtým ročníkem a druhý stupeň s pátým až osmým ročníkem. Na prvním stupni si žáci osvojují základní vědomosti a dovednosti, získávají základní poznatky o přírodě a společnosti, základní pracovní návyky a návyky kolektivního jednání. Druhý stupeň obsahově navazuje na první stupeň a rozvíjí výchovný a vzdělávací základ, který žáci získali na prvním stupni.

[²] V místech, kde nejsou podmínky pro zřízení všech osmi ročníků základní školy, se může zřídit základní škola jen s ročníky prvního stupně. Žáci, kteří ukončí poslední ročník takové školy, pokračují v povinné školní docházce na základní škole se všemi ročníky, do jejíhož obvodu základní škola jen s ročníky prvního stupně patří.

§ 4

Základní devítiletá škola

[¹] Základní devítiletá škola poskytuje základní všeobecné a polytechnické vzdělání, přípravu ke společensky prospěšné práci a k dalšímu vzdělávání výchovu k vědeckému světovému názoru, výchovu rozumnou, výchovu morální a politickou, estetickou, tělesnou, hrannou a výchovu pracovní.

[²] V místech kde nejsou podmínky pro zřízení všech devíti ročníků základní devítileté školy, se může zřídit základní devítiletá škola jen s nižšími ročníky (do pátého ročníku). Žáci, kteří ukončí poslední ročník takové školy, pokračují ve školní docházce na základní devítileté škole se všemi ročníky, do jejíhož obvodu základní devítiletá škola jen s nižšími ročníky patří.

[³] Žákům základní devítileté školy, kteří splní povinnost školní docházky, avšak nedosáhnou vzdělání, které poskytuje tato škola, může být povolena další docházka do školy, nejdříve však do konce školního roku, v němž žák dosáhne věku šestnácti let. Nezávisal-li občan ani takto základní vzdělání, umožní mu organizace, v níž je zaměstnán, aby si je doplnil při zaměstnání.

Č Á S T P R V N Í

VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍCH
A STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

D Í L P R V N Í

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A ZÁKLADNÍ DEVÍTILETÁ
ŠKOLA

Základní škola

§ 2

[¹] Základní škola poskytuje základy všeobecného polytechnického vzdělání, zabezpečuje rozumnou výchovu, výchovu k vědeckému světovému názoru, výchovu politickou, výchovu k socialistickému vlastenectví a proletářskému internacionalismu, morální, pracovní, estetickou, tělesnou výchovu a hrannou výchovu žáků.

[²] Základní škola připravuje žáky pro studium na všech druzích středních škol, na kterých

DÍL DRUHÝ STŘEDNÍ ŠKOLY

Oddíl první

Studium na středních školách

§ 5

{1} Střední školy poskytují střední vzdělání nebo úplné střední vzdělání, výchovu k vědeckému světovému názoru, výchovu rozumovou, morální a politickou, výchovu k socialistickému vlastenectví a k proletářskému internacionalismu, výchovu pracovní, estetickou, tělesnou a výchovu brannou; připravují pro výkon povolání a k dalšímu vzdělávání.

{2} Ke studiu na středních školách se žáci přijímají podle schopností, zájmů a zdravotního stavu a v souladu s potřebami socialistické společnosti

{3} Do středních odborných učilišť, do gymnázií, do středních odborných škol, do konzervatoří a do odborných škol se přijímají žáci, kteří úspěšně ukončili devátý ročník základní devítileté školy, a též žáci, kteří úspěšně ukončili osmý ročník základní devítileté školy.

{4} Ministerstvo školství České socialistické republiky a ministerstvo školství Slovenské socialistické republiky (dále jen „ministerstva školství republik“) stanoví podrobnosti o přijímání žáků ke studiu na středních školách, nomenklaturu studijních oborů na středních školách, soustavu učebních oborů a délku a organizaci přípravy mládeže pro dělnická povolání v jednotlivých učebních oborech.

Oddíl druhý

Druhy středních škol

Střední odborné učiliště

§ 6

{1} Střední odborné učiliště poskytuje úplné střední vzdělání ve čtyřletém studiu, v němž připravuje pro výkon dělnických povolání náročných na teoretické znalosti, pro technickohospodářské činnosti provozního charakteru v odvětvích národního hospodářství i pro studium na vysoké škole.

{2} Střední odborné učiliště zajišťuje teoretickou přípravu, praktickou přípravu a výchovu mimo vyučování.

{3} Čtyřleté studium na středním odborném učilišti se ukončuje maturitní zkouškou, jejíž součástí je závěrečná učňovská zkouška.

§ 7

{1} Střední odborné učiliště poskytuje střední vzdělání v tříletém nebo dvouletém studiu, v němž připravuje pro výkon dělnických povolání odpovídajících zvolenému oboru.

{2} Tříleté studium nebo dvouleté studium se ukončuje úspěšným absolvováním posledního ročníku a závěrečnou učňovskou zkouškou.

§ 8

Gymnázium

{1} Gymnázium poskytuje úplné střední vzdělání; připravuje pro studium na vysokých školách a poskytuje odbornou přípravu pro výkon povolání a činnosti v národním hospodářství, správě a kultuře určených federálním ministerstvem práce a sociálních věcí v dohodě s ministerstvy školství republik

{2} Studium na gymnáziu trvá čtyři roky a ukončuje se maturitní zkouškou.

§ 9

Střední odborná škola

{1} Střední odborná škola poskytuje úplné střední vzdělání; připravuje pro technickohospodářské, zdravotnické, sociálně právní, výtvarné, pedagogické, administrativní a jiné činnosti v odvětví národního hospodářství, správy a kultury, které určí federální ministerstvo práce a sociálních věcí v dohodě s ministerstvy školství republik Střední odborná škola připravuje i pro studium na vysoké škole

{2} Studium na střední odborné škole trvá čtyři roky a ukončuje se maturitní zkouškou.

{3} Střední odborná škola připravuje též absolventy gymnázií pro činnosti uvedené v odstavci 1.

{4} Způsob a délku studia absolventů gymnázií na středních odborných školách stanoví ministerstva školství republik; způsob a délku studia absolventů gymnázií na středních zdravotnických školách stanoví ministerstvo zdravotnictví České socialistické republiky a ministerstvo zdravotnictví Slovenské socialistické republiky v dohodě s ministerstvy školství republik.

§ 10

Konzervatoř

{1} Konzervatoř poskytuje úplné střední vzdělání; připravuje pro uplatnění v oborech hudby, zpěvu, tance a hudebně dramatického umění, jakož i pro studium na vysoké škole.

{2} Studium na konzervatoři trvá čtyři roky a ukončuje se maturitní zkouškou.

{3} Konzervatoře určené ministerstvy školství republik poskytují v dalším jednoletém nebo dvouletém studiu vyšší vzdělání v oborech hudby, zpěvu, tance a hudebně dramatického umění.

§ 11

Střední škola pro pracující

(1) Střední škola pro pracující doplňuje a rozšiřuje všeobecné a odborné vzdělání pracujících, kteří vykonali závěrečnou učňovskou zkoušku, a poskytuje jim úplné střední vzdělání potřebné k výkonu náročných dělnických povolání, technicko-hospodářských činností provozního charakteru i pro studium na vysoké škole

(2) Studium na střední škole pro pracující trvá pro absolventy tříletých učebních oborů dva roky, pro absolventy dvouletých učebních oborů tři roky; ukončuje se maturitní zkouškou.

(3) Střední školu pro pracující zřizuje a zrušuje socialistická organizace se souhlasem národního výboru nebo národní výbor pro jím řízené nebo spravované organizace.

§ 12

Odborná škola

(1) Odborná škola poskytuje střední vzdělání a připravuje pro výrobní, technickohospodářské, zdravotnické, administrativní a jiné činnosti v odvětví národního hospodářství, správy a kultury, které určí federální ministerstvo práce a sociálních věcí v dohodě s ministerstvy školství republik

(2) Studium na odborné škole trvá dva až tři roky; ukončuje se úspěšným absolvováním posledního ročníku.

(3) Délku studia na odborných školách stanoví ministerstva školství republik. Délku studia na zdravotnických odborných školách stanoví ministerstvo zdravotnictví České socialistické republiky a ministerstvo zdravotnictví Slovenské socialistické republiky v dohodě s ministerstvy školství republik

§ 13

Odborné učiliště

(1) Odborné učiliště¹⁾ poskytuje střední vzdělání ve tříleté nebo dvouleté přípravě v učebním poměru; připravuje pro výkon dělnických povolání odpovídajících zvolenému oboru. Součástí přípravy pro výkon dělnických povolání je odborný výcvik.

(2) Odborné učiliště zajišťuje též mimoškolní a mimopracovní výchovu.

(3) Do tříleté a dvouleté přípravy se přijímají jen žáci, kteří ukončili povinnou školní docházku. Tříletá i dvouletá příprava se ukončuje závěrečnou učňovskou zkouškou

§ 14

Učňovská škola

(1) Učňovská škola¹⁾ poskytuje učňům přijatým do učebního poměru v rámci středního vzdělání teoretickou přípravu, popřípadě mimoškolní vý-

chovu. Odborný výcvik těmto učňům poskytuje učňovské středisko podle zvláštních předpisů.²⁾

(2) Délka přípravy na učňovské škole se řídí délkou učebního poměru.

(3) Do učňovské školy docházejí jen učni, kteří ukončili povinnou školní docházku.

§ 15

Čtyřleté učební obory ukončené maturitní zkouškou

(1) Odborné učiliště a učňovská škola poskytují též úplné střední vzdělání ve čtyřletém učebním poměru ukončeném maturitní zkouškou

(2) Ministerstva školství republik po projednání se zúčastněnými ústředními orgány určují, která odborná učiliště a učňovské školy poskytují úplné střední vzdělání ve čtyřletých učebních oborech ukončených maturitní zkouškou.

(3) Na žáky přijaté z osmého ročníku základní devítileté školy do čtyřletého učebního oboru ukončeného maturitní zkouškou se vztahují ustanovení § 20.

(4) Do prvních ročníků čtyřletých učebních oborů ukončených maturitní zkouškou se žáci naposledy přijmou pro školní rok 1978/79.

Oddíl třetí

Zvláštní ustanovení o středních školách

§ 16

Zřizování a zrušování středního odborného učiliště

(1) Střední odborné učiliště zřizuje a zrušuje se souhlasem národního výboru generální ředitelství výrobní hospodářské jednotky nebo orgán, který plní obdobnou funkci. V oborech, kde není střední článek řízení, určí příslušný ústřední orgán, který orgán pro účely tohoto zákona plní funkci obdobnou funkci generálního ředitelství výrobní hospodářské jednotky.

(2) Střední odborné učiliště zřizuje a zrušuje též národní výbor pro organizace jím řízené nebo spravované.

(3) Střední odborné učiliště může zřídit a zrušit se souhlasem národního výboru a ministerstva školství republiky i hospodářská organizace určená příslušným ústředním orgánem.

§ 17

Národní výbor může se souhlasem orgánu, popřípadě organizace, která střední odborné učiliště zřídila (§ 16), stanovit, že ve středním odborném učilišti bude připravována mládež i pro potřebu jiných organizací

¹⁾ Zákon č. 89 1958 Sb., o výchově dorostu k povolání v učebním poměru (učňovský zákon)

²⁾ § 24 zákona č. 89/1958 Sb., o výchově dorostu k povolání v učebním poměru (učňovský zákon).

§ 18

Rízení středního odborného učiliště

[1] Ministerstva školství republik a národní výbory vykonávají státní správu vůči středním odborným učilištím podle zvláštních předpisů.

[2] Ústřední orgány v oboru své působnosti vytvářejí podmínky pro přípravu mládeže pro dělnická povolání ve středních odborných učilištích a tuto přípravu organizují a kontrolují, přitom postupují podle zásad stanovených ministerstvy školství republik.

§ 19

Finanční a materiální zabezpečení středního odborného učiliště

[1] Generální ředitelství výrobních hospodářských jednotek, orgány, které plní obdobnou funkci, a národní výbory (dále jen „orgány nebo organizace“), které zřídily střední odborná učiliště, zabezpečují finanční a materiální prostředky na jejich rozvoj a hradí ostatní náklady na přípravu mládeže, s výjimkou osobních nákladů na učitele teoretického vyučování a nákladů na učebnice a školní potřeby.

[2] Osobní náklady na učitele teoretického vyučování ve středních odborných učilištích a náklady na učebnice a školní potřeby poskytované bezplatně hradí národní výbory.

[3] Organizace, pro kterou se mládež připravuje na výkon dělnických povolání ve středním odborném učilišti zřízeném jinými orgány nebo organizacemi, je povinna těmto orgánům nebo organizacím nahradit poměrný podíl nákladů, které jim vzniknou

§ 20

Studium na středním odborném učilišti

[1] Do čtyřletého, tříletého i dvouletého studia na středním odborném učilišti mohou být přijímáni žáci po ukončení osmého ročníku základní devítileté školy jen do oborů určených ministerstvy školství republik po projednání se zúčastněnými ústředními orgány.

[2] Žáci uvedení v odstavci 1 uzavírají učební smlouvu s organizací, pro kterou se připravují na výkon dělnického povolání, od počátku kalendářního roku, v němž ukončí první ročník studia, přičemž jako den nástupu do učebního poměru se určí první den školního roku následujícího po ukončení povinné školní docházky. Organizace může odmítnout uzavření učební smlouvy jen pro nezpůsobilost žáka k výchově ve zvoleném učebním oboru. O tom, zda je žák způsobilý k výchově ve zvoleném oboru, rozhodne na žádost žáka nebo jeho zákonného zástupce národní výbor

[3] Ustanovení odstavce 2 se vztahuje i na žáky, kteří budou do oborů podle odstavce 1 přijati po ukončení devátého ročníku základní devítileté

školy, přičemž jako den nástupu do učebního poměru se pro tyto žáky určí první den školního roku následujícího po ukončení prvního ročníku studia.

[4] Na žáky uvedené v odstavcích 1 a 3 se v prvním ročníku studia vztahují předpisy platné pro žáky ostatních středních škol; při praktické výuce jsou tyto žáci povinni plnit též povinnosti vyplývající z předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s nimiž byli seznámeni. Na žáky, kteří uzavřeli učební smlouvu, se po dni určeném jako den nástupu do učebního poměru vztahují předpisy o učebním poměru. První ročník studia se jim započítává do učební doby.

[5] Orgány nebo organizace, které ve středních odborných učilištích jimi řízených zabezpečují žákům zapsaným do prvních ročníků plnění povinné školní docházky, jsou zejména povinny zabezpečovat výchovu a vzdělání žáků v rozsahu stanoveném učebními plány a učebními osnovami, pečovat o jejich výchovu v době mimo vyučování, vést je ke svědomitému plnění povinností stanovených školním řádem, poskytovat jim finanční a hmotné zabezpečení a plnit povinnosti vyplývající z předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

§ 21

Pomaturitní studium a studium jednotlivých předmětů

[1] Střední školy poskytující úplné střední vzdělání mohou podle potřeby organizovat pomaturitní studium a studium jednotlivých předmětů.

[2] V pomaturitním studiu získávají studující odbornou specializaci pro užší obor nebo pro specializované činnosti nebo si osvojují nové poznatky vědy a techniky a společenských věd v oboru studia dříve absolvovaného

[3] Ve studiu jednotlivých předmětů získávají studující vědomosti v rozsahu studovaného předmětu

[4] Ministerstva školství republik stanoví obecně závazným právním předpisem obsah, organizaci a délku pomaturitního studia a studia jednotlivých předmětů.

§ 22

Studium při zaměstnání

[1] Střední školy mohou organizovat studium pracujících při zaměstnání. Ve studiu při zaměstnání pracující získávají střední nebo úplné střední vzdělání nebo prohlubují své vzdělání.

[2] Studium při zaměstnání se organizuje jako večerní (směnné, cyklické), dálkové nebo externí studium

[3] Vzdělání dosažené ve studiu při zaměstnání je rovnocenné vzdělání získanému v denním studiu.

[4] Ministerstva školství republik stanoví v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány obecně závazným právním předpisem délku a organizaci stu-

dia při zaměstnání a podmínky, za nichž jsou pracující přijímáni ke studiu.

DÍL TŘETÍ ŠKOLY PRO MLÁDEŽ VYŽADUJÍCÍ ZVLÁŠTNÍ PÉČI

Školy škol pro mládež vyžadující zvláštní péči

§ 23

[¹] Školy pro mládež vyžadující zvláštní péči poskytují pomocí zvláštních výchovných a vyučovacích metod, prostředků a forem výchovu a vzdělání žákům mentálně, smyslově nebo tělesně postiženým, žákům s vadami řeči a žákům obtížně vychovatelným do doby, než splní povinnou školní docházku nebo než ukončí studium na středních školách, a to tak, aby byli připraveni pro výkon povolání

[²] Školami pro mládež vyžadující zvláštní péči jsou základní školy (§ 24), střední školy (§ 25 odst. 1), zvláštní školy (§ 26) a pomocné školy (§ 27). Vzdělání získané na základních školách a středních školách pro mládež vyžadující zvláštní péči je rovnocenné vzdělání získanému na ostatních školách, pokud tento zákon nestanoví jinak.

[³] Do základních škol pro mládež vyžadující zvláštní péči, do zvláštní školy a do pomocné školy zařazuje žáky národní výbor

[⁴] Ministerstva školství republik po projednání s ministerstvem zdravotnictví a s ministerstvem práce a sociálních věcí republiky stanoví obecně závazným právním předpisem druhy, typy a názvy základních škol a středních škol pro mládež vyžadující zvláštní péči, podmínky pro zařazení žáků do základních škol pro mládež vyžadující zvláštní péči, do zvláštních škol a do pomocných škol, podmínky pro prodloužení povinné školní docházky na těchto školách, podmínky pro prodloužení délky studia na středních školách pro mládež vyžadující zvláštní péči a postup při obsahové přeměně dosavadních škol pro mládež vyžadující zvláštní péči na školy podle tohoto zákona.

§ 24

Základní školy pro mládež vyžadující zvláštní péči poskytují v rozsahu přiměřeném postižení žáků základy všeobecné polytechnického vzdělání a rozvíjejí jejich dovednosti, zřizují se jako školy pro žáky mentálně postižené, sluchově postižené, zrakově postižené, pro žáky s vadami řeči, pro žáky tělesně postižené, pro žáky s více vadami, pro žáky obtížně vychovatelné a jako školy při zdravotnických zařízeních.

§ 25

[¹] Střední školy pro mládež vyžadující zvláštní péči poskytují střední vzdělání nebo úplné střední vzdělání. Na středních školách pro mládež

vyžadující zvláštní péči se vzdělávají tělesně nebo smyslově postižení žáci, kteří se nemohou vzdělávat společně se žáky ostatních středních škol.

[²] Délka studia na středních školách pro mládež vyžadující zvláštní péči je shodná s délkou studia na ostatních středních školách. Ministerstva školství republik mohou prodloužit délku studia na středních školách pro mládež vyžadující zvláštní péči až o dva roky.

[³] Pro mládež smyslově nebo tělesně postiženou a pro mládež obtížně vychovatelnou zřizují národní výbory odborná učiliště a střední odborná učiliště pro mládež vyžadující zvláštní péči.

[⁴] Mládež, která ukončila zvláštní školu, se na výkon dělnických povolání připravuje ve zvláštním odborném učilišti, ve zvláštních učebních oborech. Ve zvláštním odborném učilišti žáci získávají střední vzdělání v rozsahu odpovídajícím jejich schopnostem.

§ 26

Zvláštní škola

[¹] Ve zvláštní škole se vzdělávají žáci s takovými rozumovými nedostatky, pro které se nemohou s úspěchem vzdělávat na ostatních školách.

[²] Ve zvláštní škole jsou žáci s ohledem na stupeň rozumové vyspělosti vyučováni podle rozdílných učebních osnov. Podle osnov pro rozumově vyspělejší se vyučují žáci, u nichž lze předpokládat, že po ukončení zvláštní školy budou moci získat odbornou kvalifikaci. Podle učebních osnov pro rozumově opožděnější se vyučují žáci, jejichž pracovní a společenské uplatnění musí být sice řízeno jinými osobami, avšak jsou schopni samostatně pracovat.

§ 27

Pomocná škola

Pomocná škola poskytuje základy vzdělání obtížně vzdělávatelným žákům s takovými nedostatky rozumového vývoje, pro které se nemohou vzdělávat ani ve zvláštní škole. Obsah výchovné činnosti se zaměřuje především na vypěstování návyků sebeobsluhy, osobní hygieny a na rozvíjení základních pracovních dovedností s předměty denní potřeby.

DÍL ČTVRTÝ

CELODENNÍ VÝCHOVA ŽÁKŮ, INTERNÁTNÍ PÉČE O ŽÁKY, SOUČÁSTI ŠKOL

§ 28

Školy s celodenní výchovou a internátní školy

[¹] V souladu s potřebami společností se mohou zřizovat základní školy, základní devítileté školy, střední školy a školy pro mládež vyžadující zvláštní péči jako školy s celodenní výchovou nebo

jako školy internátní Tyto školy poskytují žákům kromě vzdělání i celodenní výchovu a hmotné zabezpečení

[²] Pro žáky, kteří nemohou ze závažných důvodů denně docházet do školy, je možno na základní škole, na základní devítileté škole nebo na škole pro mládež vyžadující zvláštní péči zřídit internát jako součást školy.

§ 29

Součástí škol

[¹] Školní družina, školní klub, školní knihovny, internát a domov mládeže, popřípadě jiné součásti určené ministerstvy školství republik jsou součástí škol

[²] Vyžaduje-li to účelnější organizace výchovně vzdělávací práce nebo jiný závažný důvod, může národní výbor zřídit součást školy podle odstavce 1 jako mimoškolní výchovné zařízení, jehož činnost upravují zvláštní předpisy.

D Í L P Á T Ý

ROZVÍJENÍ NADÁNÍ A TALENTŮ ŽÁKŮ

§ 30

Třídy a školy pro nadané a talentované žáky

Na základních školách, základních devítiletých školách a na středních školách se mohou zřizovat třídy pro rozvíjení nadání a talentů žáků; pro nadané a talentované žáky se mohou zřizovat též školy poskytující výchovu a vzdělání, které se jinak získává v základní škole nebo v základní devítileté škole a ve střední škole.

Č Á S T D R U H Ā

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁNÍ, STŘEDNÍ VZDĚLÁNÍ A ÚPLNÉ STŘEDNÍ VZDĚLÁNÍ, POVINNÁ ŠKOLNÍ DOCHÁZKA, ŠKOLNÍ ROK

D Í L P R V N Í

STUPNĚ VZDĚLÁNÍ

§ 31

Základní vzdělání

[¹] Základní vzdělání poskytuje základní devítiletá škola. Základní vzdělání získávají žáci základní devítileté školy ukončením devátého ročníku; získávají je též žáci, kteří úspěšně ukončili osmý ročník základní devítileté školy, jestliže byli přijati do prvního ročníku střední školy a do tohoto ročníku nastoupili.

[²] Základní vzdělání poskytují též školy pro mládež vyžadující zvláštní péči, zřízené podle dřívějších předpisů.³⁾ Základní vzdělání získávají žáci ukončením posledního ročníku těchto škol.

[³] Žáci základní devítileté školy, na kterých byl počínaje prvním ročníkem ověřován čtyřletý první stupeň a čtyřletý druhý stupeň základní školy, dosáhnou základního vzdělání ukončením osmého ročníku základní devítileté školy.

§ 32

Střední vzdělání a úplné střední vzdělání

[¹] Střední vzdělání získávají žáci zapsaní do prvního ročníku základní devítileté školy k 1. září 1975 nebo v letech předcházejících a žáci škol pro mládež vyžadující zvláštní péče zřízených podle dřívějších předpisů³⁾ úspěšným ukončením studia na středních školách, na kterých se studium neukončuje maturitní zkouškou.

[²] Střední vzdělání získávají žáci zapsaní do prvního ročníku základní devítileté školy k 1. září 1976 nebo v letech následujících, žáci základní školy a žáci škol pro mládež vyžadující zvláštní péči zřízených podle tohoto zákona úspěšným ukončením základní školy nebo školy pro mládež vyžadující zvláštní péči a úspěšným ukončením prvního a druhého ročníku střední školy.

[³] Pro žáky uvedené v odstavci 2 je vzdělávání na základní škole nebo na škole pro mládež vyžadující zvláštní péči a v prvním a druhém ročníku střední školy povinné, pokud podle tohoto zákona neukončí své vzdělávání na základní škole nebo na škole pro mládež vyžadující zvláštní péči.

[⁴] Úplné střední vzdělání poskytují střední školy, na kterých se studium ukončuje maturitní zkouškou; získává se vykonáním maturitní zkoušky.

D Í L D R U H Ý

POVINNÁ ŠKOLNÍ DOCHÁZKA

§ 33

Školní rok

[¹] Školní rok začíná 1. září běžného roku a končí 31. srpna následujícího roku, člení se na období školního vyučování a období školních prázdnin.

[²] Ministerstva školství republik upravují podrobnosti o organizaci školního roku.

§ 34

Povinná školní docházka

[¹] Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dovrší šestý rok věku. Dítě, které dovrší šestý rok věku v době od počátku školního roku do konce roku kalendářního, může být přijato do školy, je-li tělesně i duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce nebo pěstoun. Zjistí-li se, že dítě není po dovršení šestého roku věku tě-

³⁾ Zákon č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání [školský zákon].

lesně nebo duševně přiměřeně vyspělé, odloží se mu začátek povinné školní docházky o jeden školní rok

[²] Povinná školní docházka pro žáky základní školy trvá deset let Povinná školní docházka pro žáky základní devítileté školy trvá devět let

[³] Povinná školní docházka pro žáky škol pro mládež vyžadující zvláštní péči, zřízených podle tohoto zákona, trvá deset let, pokud jim nebyla povinná školní docházka prodloužena podle odstavce 5.

[⁴] Povinná školní docházka žáků pomocné školy trvá osm let, tito žáci jsou od další povinné školní docházky osvobozeni.

[⁵] Na školách pro mládež vyžadující zvláštní péči, které stanoví vláda České socialistické republiky a vláda Slovenské socialistické republiky nařízením, trvá povinná školní docházka jedenáct let.

[⁶] Žáci základní devítileté školy, kteří byli po získání základního vzdělání v osmém ročníku této školy přijati do prvního ročníku střední školy, splní povinnou školní docházku ukončením prvního ročníku střední školy Žáci osmého ročníku základní devítileté školy, kteří do prvního ročníku střední školy nenastoupili, ačkoli byli do něho přijati, ukončí povinnou školní docházku v základní devítileté škole.

[⁷] Žáci základní školy plní povinnou školní docházku na základní škole, žáci škol pro mládež vyžadující zvláštní péči na škole pro mládež vyžadující zvláštní péči, a v prvním a druhém ročníku střední školy, pokud ji nesplní jen na základní škole, popřípadě na škole pro mládež vyžadující zvláštní péči. Povinnou školní docházku tito žáci splní ukončením vyučovacího období školního roku, v němž dovrší poslední rok povinné školní docházky.

[⁸] Ministerstva školství republik stanoví podmínky, za kterých může žák splnit povinnou školní docházku na základní škole nebo na škole pro mládež vyžadující zvláštní péči.

§ 35

Přihlašovací povinnost, péče o školní docházku

Zákonný zástupce dítěte nebo pěstoun je povinen přihlásit školou povinné dítě k zápisu do školy a dbát, aby docházelo do školy pravidelně a včas, přihlásí-li dítě k docházce do školní družiny nebo školního klubu, je povinen dbát, aby i tam docházelo pravidelně a včas

§ 36

Osvobození od povinné školní docházky, zproštění povinnosti vzdělávat se

Žáka, který pro svůj zdravotní stav nemůže docházet do školy, osvobodí národní výbor trvale nebo dočasně od povinné školní docházky, součas-

ně rozhodne o jiném způsobu jeho vzdělávání. Dítě, které pro svůj duševní stav není schopné vzdělávání, zproští národní výbor povinnosti vzdělávat se.

Č Á S T T Ř E T Í

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 37

Zařízení výchovného poradenství

Školám, předškolním zařízením, školským zařízením, žákům a jejich zákonným zástupcům, zařízení a orgánům národních výborů zabezpečujícím rozmístění dorostu a péči o děti a mládež a dalším organizacím se v otázkách výchovy a vzdělávání dětí a mládeže poskytuje poradenská služba v zařízeních výchovného poradenství. Úkoly a organizaci zařízení výchovného poradenství upravuje zvláštní předpis.

§ 38

Provozní praxe

[¹] Nedílnou součástí výchovy a vzdělávání na gymnáziích, odborných školách a středních odborných školách je provozní praxe žáků

[²] Socialistické organizace podle zásad stanovených vládou Československé socialistické republiky vytvářejí podmínky pro provozní praxi žáků a hradí osobní a věcné náklady s ní spojené.

§ 39

Společensky prospěšná práce

[¹] Nedílnou součástí výchovy a vzdělávání žáků starších patnácti let je společensky prospěšná práce.

[²] Účast žáků na společensky prospěšné práci se organizuje podle zásad stanovených vládou Československé socialistické republiky.

§ 40

Finanční a hmotné zabezpečení žáků středních škol

[¹] Žákům středních odborných učilišť a žákům odborných učilišť a učňovských škol uvedených v § 15 se poskytuje z prostředků socialistických organizací finanční zabezpečení, kterým se sledují výchovné cíle v souladu s potřebami národního hospodářství, kromě měsíční odměny se jim může poskytnout oborové stipendium Pokud to vyžadují potřeby národního hospodářství nebo sociální či zdravotní poměry žáků, poskytuje se ubytování a stravování bezplatně. Žákům může být poskytnuto další hmotné zabezpečení.

[²] Žákům gymnázií, odborných škol a konzeruatorií může být poskytnuto ze státních rozpočtových prostředků stipendium a hmotné zabezpečení s přihlédnutím k jejich sociálním poměrům a prospěchu, žákům středních odborných škol a

středních škol pro pracující může být poskytnuto stipendium a hmotné zabezpečení ze státních rozpočtových prostředků, nebo stipendium a hmotné zabezpečení z prostředků socialistických organizací.

[3] Ministerstva školství republik v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí republiky a po projednání se zúčastněnými ústředními orgány upraví obecně závazným právním předpisem podle zásad stanovených vládou Československé socialistické republiky

- a) podrobnosti o poskytování finančního a hmotného zabezpečení žáků středních odborných učilišť a žáků odborných učilišť a učňovských škol, uvedených v § 15,
- b) podrobnosti o poskytování stipendií a o hmotném zabezpečení žáků gymnázií, odborných škol, středních odborných škol, konzervatoří a středních škol pro pracující.

§ 41

Spolupráce škol se Socialistickým svazem mládeže a s Pionýrskou organizací Socialistického svazu mládeže

[1] Na výchovném procesu se žáky v době mimo vyučování se podílejí Socialistický svaz mládeže a Pionýrská organizace Socialistického svazu mládeže.

[2] Na základních školách, na základních devítiletých školách a na základních školách pro mládež vyžadující zvláštní péči působí Pionýrská organizace Socialistického svazu mládeže; na středních školách působí Socialistický svaz mládeže.

[3] Školy spolupracují s organizací uvedenými v odstavci 1 zejména při rozvoji ideově politické výchovy a společenské aktivity žáků a při vytváření organizační základny těchto organizací na školách

[4] Zásady spolupráce škol se Socialistickým svazem mládeže a s Pionýrskou organizací Socialistického svazu mládeže dohodnou ministerstva školství republik s příslušným ústředním výborem Socialistického svazu mládeže.

Č Á S T Č T V R T Ā

PŘECHODNÁ, ZÁVĚREČNÁ, ZMOCŇOVACÍ A ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

D Í L P R V N Í

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 42

[1] Národní výbory mohou nejdéle do začátku školního roku 1983/84 zřizovat střední odborná učiliště, která poskytují pouze teoretickou přípravu. Praktickou přípravu a výchovu mimo vyučování poskytují střediska praktického vyučování.

[2] Středisko praktického vyučování podle odstavce 1 (dále jen „středisko“) je zařízením organizace, pro kterou je mládež připravována; žižuje je ředitel (vedoucí) této organizace se souhlasem národního výboru. Vedoucí střediska je v otázkách výchovy a vyučování metodicky řízen ředitelem středního odborného učiliště, které poskytuje mládeži teoretickou přípravu

§ 43

Na žáky, kteří před účinností tohoto zákona uzavřeli v devátém ročníku základní devítileté školy učební smlouvu a mají se vzdělávat ve středním odborném učilišti, se ve školním roce 1978/79 vztahují předpisy upravující učební poměr.

D Í L D R U H Ý ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 44

[1] Žáci zapsaní k 31. srpnu 1978 do prvního a druhého ročníku dosavadní základní devítileté školy se k 1. září 1978 stávají žáky příslušných ročníků základní školy.

[2] Na základní devítileté škole se k 1. září 1978 a v letech následujících neotevře první ročník. Základní devítiletá škola se zruší dnem 31. srpna 1984.

§ 45

[1] Do prvního ročníku zvláštních škol, pomocných škol, základních škol pro žáky neslyšící, pro žáky se zbytky sluchu, pro žáky nevidomé, pro žáky se zbytky zraku a pro žáky s více vadami se žáci запиší dnem 1. září 1978.

[2] Žáci zapsaní k 31. srpnu 1978 do prvního a druhého ročníku dosavadních škol při zdravotnických zařízeních, škol pro žáky nedoslýchavé, pro žáky slabozraké, pro žáky tělesně postižené, škol pro žáky s vadami řeči a škol pro žáky obtížně vychovatelné se k 1. září 1978 запиší do druhého a třetího ročníku obdobných škol pro mládež vyžadující zvláštní péči, zřízených podle tohoto zákona

[3] Na školách pro mládež vyžadující zvláštní péče podle odstavce 2, zřízených podle dřívějších předpisů,³⁾ se k 1. září 1978 a v letech následujících neotevře první ročník

[4] Dosavadní pomocná škola se zruší dnem 31. srpna 1979, dosavadní zvláštní škola, základní devítiletá škola pro žáky nevidomé, základní devítiletá škola pro žáky se zbytky zraku, zvláštní škola pro žáky nevidomé, zvláštní škola pro žáky se zbytky zraku, zvláštní škola pro žáky slabozraké a zvláštní škola pro žáky nedoslýchavé se zruší dnem 31. srpna 1986. Dosavadní základní devítiletá škola pro žáky neslyšící, základní devítiletá škola pro žáky se zbytky sluchu, zvláštní škola pro žáky neslyšící a zvláštní škola pro žáky se zbytky sluchu se zruší dnem 31. srpna 1987.

⁵⁾ Žáci škol pro mládež vyžadující zvláštní péči, zřízených podle dřívějších předpisů,³⁾ kteří ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona plní povinnou školní docházku, ukončí povinnou školní docházku podle předpisů vydaných pro tyto školy.

⁶⁾ Dosavadní učňovské školy pro mládež vyžadující zvláštní péči se ke dni 31 srpna 1978 zruší. Dnem 1 září 1978 se místo nich zřídí odborná učiliště podle tohoto zákona

§ 46

¹⁾ Na vojenské školy, které poskytují úplné střední vzdělání, se vztahují ustanovení § 1, 5, 8, 9, 10, § 11 odst. 1, § 21, 22, § 28 odst. 1, § 29 odst. 1, § 30, § 31 odst. 1, § 32 odst. 2 až 4, § 33, § 34 odst. 2 a 6, § 38, 39, 41, 50 a § 52 odst. 1 písm. a).

²⁾ Střední vojenské školy řídí federální ministerstvo národní obrany; při zajišťování povinné školní docházky a ve věcech všeobecně pedagogických postupuje v dohodě s ministerstvy školství republik

³⁾ Působnost ve věcech středních škol, kterou mají ministerstva školství republik nebo jiné státní orgány, vykonává vůči středním vojenským školám federální ministerstvo národní obrany.

§ 47

¹⁾ Na školy Sboru národní bezpečnosti, které poskytují úplné střední vzdělání, se vztahují ustanovení § 1, 5, 8, 9, 11, 22, § 32 odst. 4, § 33 a 38

²⁾ Střední školy Sboru národní bezpečnosti řídí federální ministerstvo vnitra; ve věcech všeobecně pedagogických postupuje v dohodě s ministerstvy školství republik.

³⁾ Působnost ve věcech středních škol, kterou mají ministerstva školství republik nebo jiné státní orgány, vykonává vůči středním školám Sboru národní bezpečnosti federální ministerstvo vnitra.

§ 48

Na školy Sboru nápravné výchovy České socialistické republiky a Sboru nápravné výchovy Slovenské socialistické republiky, které poskytují úplné střední vzdělání, se vztahují ustanovení § 1, 5, 8, 9, 11, 22, § 32 odst. 4, § 33 a 38.

§ 49

¹⁾ Působnost ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky a ministerstva zdravotnictví Slovenské socialistické republiky ve věcech zdravotnických škol, stanovená zvláštními předpisy⁴⁾ je nedotčena.

²⁾ Na přípravu mládeže pro dělnická povolání, pokud tento zákon nestanoví jinak, se vztahuje zákon č. 89/1958 Sb., o výchově dorostu k povolání v učebním poměru (učňovský zákon)

⁴⁾ Zákon č. 20/1968 Sb., o péči o zdraví lidu.

§ 50

Opatření učiněná v souladu s tímto zákonem k přípravě a ověření změn ve školské soustavě se považují za opatření podle tohoto zákona

§ 51

Ministerstva školství republik řídí podle zásad a v rozsahu stanoveném vládou Československé socialistické republiky pokusné ověřovací organizace, forem i obsahu výchovy a vzdělávání v základních školách, v základních devítiletých školách, ve školách pro mládež vyžadující zvláštní péči a ve středních školách

DÍL TŘETÍ

ZMOCŇOVACÍ USTANOVENÍ

§ 52

¹⁾ Ministerstva školství republik po projednání se zúčastněnými ústředními orgány stanoví obecně závazným právním předpisem

a) povinné další vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci jednotné soustavy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a podrobnosti o jeho organizaci, obsahu, formě, délce a způsobu ukončení,

b) kvalifikační předpoklady pro výkon výchovně vzdělávací činnosti a podmínky, za kterých může vykonávat výchovně vzdělávací činnost cizinec nebo ten, kdo získal odbornou způsobilost v cizině.

²⁾ Ministerstva školství republik vydávají obecně závazné právní předpisy o výchovně vzdělávací činnosti škol a součástí škol uvedených v tomto zákoně

DÍL ČTVRTÝ

ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

§ 53

¹⁾ Zrušují se:

- § 5 až 15, § 20, § 21 a § 34 zákona č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání (školský zákon),
- zákon č. 168/1968 Sb., o gymnáziích,
- zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 30/1956 Sb., o úpravě platových poměrů učitelů a vychovatelů,
- vládní vyhláška č. 51/1962 Sb., o podnikových institutech,
- vyhláška ministerstva školství České socialistické republiky č. 103/1969 Sb., o organizaci gymnázií a studiu na nich, ve znění vyhlášky ministerstva školství České socialistické republiky č. 85/1974 Sb., kterou se mění vyhláška ministerstva školství České socialistické repub-

- liky č. 103/1969 Sb. o organizaci gymnázií a studiu na nich.
6. vyhláška ministerstva školství Slovenské socialistické republiky č. 104/1969 Sb., o zřizování gymnázií, jejich organizaci a studiu na nich, ve znění vyhlášky ministerstva školství Slovenské socialistické republiky č. 93/1974 Sb., kterou se mění vyhláška ministerstva školství Slovenské socialistické republiky č. 104/1969 Sb., o zřizování gymnázií, jejich organizaci a studiu na nich.

{²} Nedotčeno zůstává nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 58/1973 Sb., o internátních středních školách pro pracující a o hospodářském zabezpečení studujících na těchto školách.

§ 54

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. září 1978.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

64

Z Á K O N

ze dne 21. června 1978,

kterým se mění a doplňuje branný zákon

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl I

Branný zákon č. 92/1949 Sb., ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 20/1958 Sb.), se mění a doplňuje takto:

1 V § 25

odstavec 2 zní:

„[2] Vojáci z povolání setrvávají ve vojenské činné službě a generálové, důstojníci a praporčíci v záloze setrvávají v záloze podle vojenských hodností do dosažení těchto věkových hranic:

Vojenské hodnosti	Činná služba	Věkové hranice		
		Záloha 1 kategorie	Záloha 2 kategorie	Záloha 3 kategorie
rotní, rotmistři a nadrotmistři	45	50	—	55
podpraporčíci, praporčíci a nadpraporčíci	50	50	—	55
podporučíci a poručíci	40	40	45	50
nadporučíci a kapitáni	40	45	50	55
majori	45	45	50	55
podplukovníci	45	50	55	60
plukovníci	50	55	—	60
generálové	55	60	—	65
generálové — ženy	50	—	—	50
ostatní vojákyně z povolání a vojákyně v záloze	podle hodnosti	—	—	50

Po dobu stanovenou věkovou hranicí pro setrvání v záloze 3. kategorie prodlužuje se generálům v záloze branná povinnost (§ 5 odst. 2).“

odstavec 3 věta první zní:

„Vojáky ve výslužbě se stávají generálové, důstojníci a praporčíci, kteří byli

- propuštěni z vojenské činné služby po dosažení věkových hranic zálohy 3. kategorie,
- přeloženi do zálohy a dosáhli věkových hranic zálohy 3. kategorie,
- propuštěni z vojenské činné služby pro trvalou neschopnost k vojenské činné službě“.

2 V § 39 odst. 2 se slovo „důstojníci“ nahrazuje slovy „generálové, důstojníci a praporčíci“.

3. § 83 včetně nadpisu zní:

„§ 83

V ý k l a d n ě k t e r ý c h p o j m ů

Pokud tento zákon nestanoví jinak, rozumějí se tam, kde se mluví o „generálech“, muži i ženy, o „důstojnících, praporčících, poddůstojnících, vojáků, vojáků v záloze a dobrovolnících“ také „důstojnice, praporčice, poddůstojnice, vojákyně, vojákyně v záloze a dobrovolnice“ a výrazem „mužstvo“ se rozumějí muži i ženy.“

Čl II

Tento zákon se vztahuje i na vojáky z povolání přijaté do služebního poměru podle dosavadních předpisů, přičemž jejich povinnost k další službě zůstává nedotčena. Propuštění těchto vojáků ze služebního poměru upravují zvláštní předpisy¹⁾

Čl III

Předsednictvo Federálního shromáždění se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásilo úplné znění branného zákona, jak vyplývá z pozdějších předpisů.

Čl IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1 ledna 1979.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

¹⁾ Zákon č. 70/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů.

65

Z Á K O N

ze dne 21. června 1978,

**kterým se mění a doplňuje zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků,
ve znění pozdějších předpisů**

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění zákona č. 59/1969 Sb. a zákona č. 100/1970 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. § 26 včetně nadpisu zní:

„ § 26

Propuštění ze služebního poměru

(¹) Ze služebního poměru vojáka z povolání se propustí vojáci,

- a) kteří byli uznáni vojenskou lékařskou komisí neschopnými k vojenské činné službě ze zdravotních důvodů,
- b) pro něž není při snížení počtů ozbrojených sil jiné služební zařazení,
- c) pro služební nezpůsobilost na základě hodnocení,
- d) kteří mají na základě usnesení vlády Československé socialistické republiky přejít k civilním orgánům nebo organizacím na funkce neplánované pro vojáky z povolání.

(²) Ze služebního poměru vojáka z povolání lze propustit vojáky,

- a) kteří ve vojenské činné službě dosáhli věkové hranice stanovené v branném zákoně,
- b) kteří splňují podmínky nároku na starobní důchod,
- c) u nichž vojenská lékařská komise stanovila sníženou schopnost k vojenské činné službě ze zdravotních důvodů a pro něž není v ozbrojených silách jiné vhodné zařazení,
- d) na vlastní žádost z důvodů hodných zvláštního zřetele,
- e) kteří se dopustili jednání závažným způsobem znevažujícího hodnost generála, důstojníka nebo praporčíka,
- f) kteří byli pravomocně odsouzeni soudem k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

(³) Vojáci z povolání, kteří dosáhli věkové hranice stanovené pro setrvání ve vojenské činné

službě, mohou být se svým souhlasem ponechání podle potřeb ozbrojených sil ve služebním poměru nad stanovenou věkovou hranici na základě rozhodnutí ministra národní obrany Československé socialistické republiky nebo ministra vnitra Československé socialistické republiky anebo orgánů jiní k tomu zmocněných. Ze služebního poměru se podle odstavce 2 písm. a) propustí vojáci, kteří s ponecháním v něm nad stanovenou věkovou hranici nesouhlasí

(⁴) O propuštění vojáka z povolání podle odstavce 2 písm. e) nebo f) může být rozhodnuto pouze do dvou měsíců ode dne, kdy byl důvod propuštění zjištěn, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy tento důvod vznikl.

(⁵) Návrhy na propuštění vojáků z povolání podle odstavce 2 písm. e) a f) posuzují komise zřízené ministrem národní obrany Československé socialistické republiky a ministrem vnitra Československé socialistické republiky.

(⁶) Voják z povolání, který má být propuštěn ze služebního poměru, musí být o propuštění vyrozuměn nejméně tři měsíce předem, není-li oboustrannou dohodou stanoveno jinak.“

2. § 27 zní:

„ § 27

(¹) O přijetí do služebního poměru a propuštění z něho rozhodují u vojáků z povolání v oboru své působnosti ministr národní obrany Československé socialistické republiky a ministr vnitra Československé socialistické republiky, u praporčíků z povolání orgány příslušnými ministry k tomu zmocněné.

(²) O propuštění podle § 26 odst. 2 písm. d) rozhodují v oboru své působnosti ministr národní obrany Československé socialistické republiky a ministr vnitra Československé socialistické republiky“.

3. § 28 se doplňuje odstavcem 3, který zní:

„(³) Vojákům z povolání je zabezpečován orgán federálního ministerstva národní obrany nebo federálního ministerstva vnitra byt v místě jejich služebního zařazení. Ustanovení zákona o hospodaření s byty zůstávají nedotčena.“

4. Za § 28 se vkládá § 28a, který zní:

„§ 28a

[¹] Vojákům z povolání může být poskytnuta k upevnění jejich fyzické zdatnosti, tělesného a duševního zdraví preventivní rehabilitace v délce 14 kalendářních dnů v roce.

[²] Vojákům z povolání s oslabeným zdravotním stavem může být poskytnuta na základě lékařského doporučení preventivní rehabilitace formou lázeňského léčení nebo ozdravenské péče, spojená s částí řádné dovolené.

[³] Podmínky pro poskytování a způsob provádění preventivní rehabilitace stanoví v oboru své působnosti ministr národní obrany Československé socialistické republiky a ministr vnitra Československé socialistické republiky “

5. § 30 zní.

„ § 30

[¹] Vojáci z povolání mohou být přiděleni k civilním orgánům a organizacím k plnění úkolů obranného charakteru a jiných speciálních úkolů s ponecháním ve vojenské činné službě.

[²] Plánovaný počet funkcí u těchto orgánů a organizací schvaluje Rada obrany státu na základě návrhů předložených po projednání s ministrem národní obrany Československé socialistické republiky nebo ministrem vnitra Československé socialistické republiky.

[³] Podrobnosti o přidělování vojáků z povolání k civilním orgánům a organizacím stanoví vláda Československé socialistické republiky “.

6 V § 31

odstavec 3 zní:

„[³] Vojákům z povolání propuštěným ze služebního poměru podle § 26 odst. 1 písm. a) nebo odst. 2 písm. c), kteří nemají nárok na příspěvek za službu nebo na důchod ze sociálního zabezpečení, se poskytuje nejdéle po dobu dvou let od propuštění, nejdříve však od nástupu občanského povolání, popřípadě od počátku přípravy na toto povolání, platové vyrovnání, jestliže jejich služební poměr trval alespoň 10 let “

odstavec 5 zní

„[⁵] Vojákům z povolání propuštěným ze služebního poměru podle § 26 odst. 1 písm. a) nebo b) anebo odst. 2 písm. a) nebo c), kteří nemají nárok na příspěvek za službu, platové vyrovnání nebo důchod ze sociálního zabezpečení, se poskytuje po dobu jednoho roku ode dne propuštění hodnostní plat odpovídající hodnosti dosažené ke dni propuštění “.

připojují se nové odstavce 6 a 7, které zní:

„[⁶] Zanikne-li služební poměr vojáka z povolání úmrtím náleží pozůstalým úmrtvé Výši úmrtvého a okruhu pozůstalých, kterým náleží úmrtvé,

stanoví v oboru své působnosti ministr národní obrany Československé socialistické republiky a ministr vnitra Československé socialistické republiky. Nároky pozůstalých podle předpisů o odpovědnosti za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání zůstávají nedotčeny.¹⁾

[⁷] Ustanovení odstavců 3 až 5 se vztahují i na vojáky, kteří jsou po dobu vojenské činné služby hmotně zabezpečeni jako vojáci z povolání, ustanovení odstavce 6 se vztahuje též na pozůstalé po těchto vojácích.“

7. V § 32 se jeho dosavadní znění označuje jako odstavec 1 a připojují se odstavce 2 a 3, které zní.

„[²] Ministr národní obrany Československé socialistické republiky a ministr vnitra Československé socialistické republiky mohou v oboru své působnosti odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění ustanovení § 31 odst. 3

[³] Federální ministerstvo národní obrany a federální ministerstvo vnitra stanoví podrobnosti o organizaci, řízení a o dávkách podle § 31 odst. 3 až 7; dále upraví podrobnosti o zápočtu dob a o příjmech, z nichž se vypočítávají dávky.“

8 V § 33

odstavec 1 až 3 zní:

„[¹] Příspěvek za službu (dále jen „příspěvek“) náleží vojákům z povolání propuštěným ze služebního poměru podle § 26 odst. 1 nebo odst. 2 písm. a) až e), kteří konali službu v ozbrojených silách po dobu nejméně 20 roků a při propuštění dosáhli věku alespoň 40 let. Ministr národní obrany Československé socialistické republiky a ministr vnitra Československé socialistické republiky mohou vojákům propuštěným podle § 26 odst. 2 písm. f) nebo vojákům, jejichž služební poměr zanikl odnětím vojenské hodnosti nebo vyslovením její ztráty, přiznat příspěvek, jsou-li pro to důvody hodné zvláštního zřetele

[²] Základem pro výpočet příspěvku (dále jen „základ“) je úhrn hrubého funkčního a hodnostního platu vojáka z povolání za poslední měsíc před propuštěním ze služebního poměru nebo měsíční průměr těchto příjmů za posledních pět ukončených kalendářních roků před rokem propuštění ze služebního poměru anebo u výkonných letců a vojáků jim na roveň postavených též před rokem, v němž došlo k ukončení letecké nebo jí na roveň postavené služby, podle toho, co je pro oprávněného výhodnější.

[³] Základní výměra příspěvku za 20 roků služby v ozbrojených silách činí 30 % základu. K základní výměře se přičítají za 21 a každý další rok služby 2 % základu. Nejvyšší procentní výměra příspěvku činí 55 % základu. Nejvyšší výměra příspěvku nemůže však překročit pevné částky, které stanoví vláda Československé socialistické repu-

¹⁾ § 187 odst. 1 písm. a) až e) zákoníku práce.

blíky v rozmezí 1400 až 2150 Kčs měsíčně podle hodnoty dosažené vojákem z povolání ke dni propuštění ze služebního poměru; přitom ke dni vzniku nároku na starobní důchod nesní příspěvek překročit maximální výši částečného invalidního důchodu účastníků odboje“,

dosavadní odstavce 5 a 6 se vypouštějí,

dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 5 a v něm uvedená slova „zákonem č. 161/1968 Sb, o zvláštním přídatku k dávkám, o změnách v důchodovém zabezpečení účastníků odboje a o některých změnách v sociálním zabezpečení“ se nahrazují slovy „zákonem o sociálním zabezpečení“,

za odstavec 5 se vkládá nový odstavec 6, který zní:

„[6] Příspěvek se vyplácí jako záloha; po uplynutí každého kalendářního roku, po zániku výdělků nebo zániku nároku na příspěvek se vyplacené zálohy zúčtuje.“,

za odstavec 6 se vkládá nový odstavec 7, který zní:

„[7] Při souběhu příspěvku s výdělkem se krátí příspěvek o částku, o kterou úhrn příspěvku a hrubého výdělku přesahuje úhrn hrubého funkčního a hodnostního platu a přídatku za výsluhu let²⁾ náležející oprávněnému za období rozhodné pro stanovení základu podle odstavce 2.“,

dosavadní odstavec 8 se vypouští,

dosavadní odstavec 9 se označuje jako odstavec 8 a ve druhém řádku se slovo „nebo“ nahrazuje čárkou a za slovo „důchod“ se vkládají slova „nebo na důchod za výsluhu let (částečný důchod za výsluhu let)“,

za odstavec 8 se vkládá nový odstavec 9, který zní:

„[9] Ministr národní obrany Československé socialistické republiky a ministr vnitra Československé socialistické republiky mohou příspěvek odejmout vojákům, jimž byla odňata vojenská hodnost nebo vyslovena její ztráta“,

odstavec 10 zní:

„[10] Federální ministerstvo národní obrany a federální ministerstvo vnitra stanoví podrobnosti

o organizaci, řízení a rozhodování o dávkách, o zápočtu dob, o příjmech, z nichž se vypočítává příspěvek, o krácení příspěvku při souběhu s výdělkem, o způsobu výplaty dávek a o povinnostech oprávněných osob.“.

9 § 38 se vypouští.

Čl. II

Příspěvek za službu a platové vyrovnání, na něž vznikl nárok před účinností tohoto zákona, zůstávají zachovány v dosavadních výměrách a posuzují se podle dosavadních předpisů Ustanovení § 33 odst. 9 se vztahuje i na příspěvky, na něž vznikl nárok před účinností tohoto zákona.

Čl. III

[1] Tento zákon se vztahuje i na vojáky z povolání přijaté do služebního poměru podle dosavadních předpisů.

[2] Požádá-li voják z povolání po splnění povinnosti k další službě o propuštění ze služebního poměru s odůvodněním, že do ozbrojených sil vstoupal podle dosavadních předpisů, bude jeho žádost projednána z hlediska potřeb zabezpečení obranyschopnosti státu, bojeschopnosti ozbrojených sil a důvodů hodných zvláštního zřetele a bude propuštěn do dvou let ode dne podání žádosti o propuštění; za podmínek uvedených v § 33 odst. 1 náleží těmto vojákům příspěvek za službu. Podrobnosti stanoví federální ministerstvo národní obrany a federální ministerstvo vnitra.

Čl. IV

Předsednictvo Federálního shromáždění se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásilo úplné znění zákona č. 76/1959 Sb, o některých služebních poměrech vojáků, jak vyplývá z pozdějších předpisů.

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1979.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

²⁾ § 6 zákona č. 88 1952 Sb, o materiálním zabezpečení příslušníků ozbrojených sil.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PRAVNÍCH PŘEDPISŮ**Federální ministerstvo dopravy**

vydalo podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a s ústředními výbory Odborového svazu pracovníků dopravy a silničního hospodářství a Odborového svazu pracovníků státních orgánů, peněžnictví a zahraničního obchodu **výnos** ze dne 16. února 1978 čj. 25 043/1977-03, **kterým se mění a doplňuje výnos federálního ministerstva dopravy ze dne 30. května 1973 čj. 11 303/1973-03 o odměňování členů posádek československých námořních lodí.**

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1978 a lze do něj nahlédnout na federálním ministerstvu dopravy (odbor práce a mezd), na federálním ministerstvu zahraničního obchodu (odbor ekonomiky práce), v podniku Československá námořní plavba v Praze a v podniku Československá plavba dunajská v Bratislavě

Ministerstvo kultury Slovenské socialistické republiky

vydalo podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, a podle § 95 zákoníku práce v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky a Slovenským výborem odborového svazu pracovníků umění, kultury a společenských organizací

- **výnos** ze dne 16. června 1977 čj. MK-4670/1977-ek./PAM **o odměňování dělníků v organizacích ústředně řízených ministerstvem kultury SSR a řízených národními výbory ve Slovenské socialistické republice,**
- **směrnice** ze dne 16. června 1977 čj. MK-4711/1977-ek./PAM **pro poskytování osobního ohodnocení dělníků v resortu ministerstva kultury SSR,**
- **výnos** ze dne 26. července 1977 čj. MK-5445/1977-ek./PAM **o odměňování obchodně provozních pracovníků v organizacích ústředně řízených ministerstvem kultury SSR a řízených národními výbory ve Slovenské socialistické republice,**
- **výnos** ze dne 15. listopadu 1977 čj. MK-8400/1977-ek./PAM **o odměňování technickohospodářských pracovníků v organizacích ústředně řízených ministerstvem kultury SSR a řízených národními výbory ve Slovenské socialistické republice;**

podle § 85 odst. 3 a § 95 zákoníku práce v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky a Slovenským výborem odborového svazu pracovníků umění, kultury a společenských organizací **výnos** ze dne 16. června 1977 čj. MK-4710/1977-ek./PAM **o stanovení pracovní doby pracovníků silniční motorové dopravy.**

Do výše uvedených výnosů lze nahlédnout na ministerstvu kultury SSR, v odborech kultury KNV, NV hl. města SSR Bratislavy a ONV.